

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
 "אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
 פר' וישלח תשפ"א • גליון ע"ז

פלאות התורה מאוצרותיו של
 הנה"ח ר' זרחרונשל שליט"א

חזקי הנחל

"שמא תחזירהו למוטב"

טעם העונש שנוגש יעקב
 על שמנע את דינה מעשיו

מדוע ענש יעקב על כך, משא"כ רחל ולאה

רש"י הק' [והוא מב"ר עו, טו] עה"פ (ס, כ) "ויקם כלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבור את מעבר יבק", ודינה היכן היתה, נתנה בתיבה ונעל בפניה שלא יתן בה עשיו עיניו. ולכן ענש יעקב שמנעה מאחיו שמא תחזירונו למוטב, ונפלה ביד שכם!

ובמהר"ל בספריו גור אריה ובגבורות ה' אומר שבתורה דבר שבא לעונש מרומז בתורה מיד טעם לסיבת העונש. וכיון שפרשת דינה ושכם היו עונש ליעקב אבינו, לומדים מסמיכות פרשת דינה ושכם (כ"א) לפרשה הקודמת שהיו שם רק אחד עשר ילדיו שדינה היתה בתיבה, שיש קשר בין הדברים, שהעונש שנלקחה דינה לשכם, היה בגלל שמנעה מלהנשא לאחיו עשיו.

ומקשה הנחלת יעקב (ובי יעקב בן רבי אחון - תלמיד מובהק לרמ"א ולמהרש"ל), וכן מובא מבעלי התוס' והראשונים, איך יכולים לטעון על יעקב אבינו טענה כזו על ששמר את בתו מליפול ביד עשיו הרשע שבא עתה להורגו עם ארבע מאות איש, שמובא בילקוט שמעוני שתחת כל הארבע מאות איש היו ארבע מאות איש ובס"ה היו מאה וששים אלף לוחמים תחת פיקודו של עשיו הרשע. עד שגמולו הסכנה נאמר כאן לשונות שלא נאמר עד כאן ביעק"א, "וירא, ויצר". וא"כ מה חסרון לעשות השתדלות שגם דינה תנצל מיד אחיו עשיו.

וכן קשה הלא מציינו אצל רחל ולאה ששניהם קיבלו שכר על זה שחששו ליפול בחלקו של עשיו הרשע. ואע"פ שמובא בעץ חיים שלפי שורשי הנשמות התאימה לאה לעשיו, ונחשבת לזיווג ראשון שלו. ובוה ששפכה לאה דמעות ועיניה נעשו רכות מרוב בכיותיה שלא ליפול בחלקו של עשיו, זכתה שפתח ה' את רחמה לפני רחל (כ"ט), וכן אח"כ מציינו שרחל היתה מצירה ומבוהלת שמא יגרשנה יעקב לפי שאין לה בנים, שלא תעלה בגורלו של עשיו (רש"י ל-כ), ובוכות זה נאמר "ויזכור אלוקים את רחל וישמע אליה אלוקים ויפתח את רחמה".

האם מותר ע"פ הלכה להשיא לרשע

וכן קשה, שאותו טעם שנאמר בדינה שאם תנשא לעשיו שמא תחזירוהו למוטב, אם על דינה נאמר שמא תוכל המשך בעמוד ב' <<<

דברות קודש ממעיין נבע, כ"ק מרן רבנו"ק ז"ע

נחל קדומים

ללמוד מהרע לעשות המצוות בחמימות

עם לבן גרתי (בראשית לב, ה), ופירש"י ותר"ג מצוות שמרת, ולא למדתי ממעשיו הרעים. י"ל שיעקב אבינו התאונן, למה לא למדתי מלבן הארמי, הלא באותן התחבולות שהוא עושה את מעשיו הרעים בזריות ובחמימות יכלתי ללמוד לעשות מעשים טובים, היינו להפעיל תחבולות וערמוניות זריות וכו' נגד היצה"ה, בבחינת "מאויבי תחכמי" (תהילים קיט, צח).

(רביה"ק ר' מאיר מפרימישלאן ז"ע)

מדת השפלות ע"י מצות צדקה

קטונתי מכל החסדים וגו' (בראשית לב, יא). הנה על ידי מצות הצדקה והחסד, יזכה האדם להיות עניו ושפל רוח בפני כל אדם. וזהו 'קטונתי מכל החסדים', פירוש [קטונתי] מה שהביאני למדת השפלות, [הוא] מכל החסדים על ידי הצדקה והחסד.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

מידת השפלות של יעקב אבינו ע"ה

כי במקלי עברתי את הירדן הזה (בראשית לב, יא). אפשר לומר ד'מקל' מרמז על הכנעה ושפלות, והיינו שעל ידי בחינת הכנעה שהי' ביעקב אבינו ע"ה, עבר את הירדן.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

מזבח כפרה ע"י תשובה, לישראל דייקא

ויצב שם מזבח ויקרא לו קל אלוקי ישראל (בראשית לב, ו). ענין מזבח והקרבת קרבן שמכפר על חטאי בני"א, נתבאר במק"א (ע"י נח"י פ' ויקרא), ויסוד הדברים הוא, שע"י הקרבת הבהמה לה; מגלה האדם את דעתו שרצונו לזבוח את הנפש הבהמית שנתגברה בו בשעה שחטא, ולהשליט עלי' את הנפש האלוקית שבקרבן. וזוהי עיקר התשובה והכפרה. ובוה נבא לבאר הפסוק, "ויצב שם מזבח ויקרא לו א-ל" שהוא שם של רחמים וחסדים, לפי שכל ענין זה שמועיל תשובה, ויכול להביא קרבן ויתכפר לו, הוא חסד א-ל גדול ונשגב. כי משורת הדין אין ניתן לשנות את העבב, אבל מצד רחמי השי"ת וחסדיו המרובים ניתן לעשות כן. לשנות ולתקן את העבר ולהפכו למוטב.

וקרא יעקב אע"ה למזבח שיסד בשם "א-ל אלוקי ישראל", מפני שרק לישראל ניתן חסד עליון זה לתקן ע"י תשובה ולהביא קרבן לכפרה, אבל באומות העולם לא שייך תשובה וכפרה. והטעם מבוואר עפ"י דברי מהר"ל מפראג זלה"ה, שביאר דברי חז"ל במס' קידושין (ס) דמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ואילו מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה. וכ' בירושלמי (פ"א דפאה, וכו' בתוס' קידושין לט) דכל זה בבני ישראל, אבל בעכו"ם הוי איפכא, דמחשבה רעה שלהם הקב"ה מצרפה למעשה ואילו מחשבה טובה שלהם אין הקב"ה מצרפה למעשה. וקשה וכי משא פנים יש בדבר, והא כתיב (ברים י, ט) אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד. וביאר מהר"ל זלה"ה דבישראל אשר שורש נשמתו ופנימיות לבבו דבוק בטוב הנצחי, לכן אף אם רק חשב מחשבה טובה, נחשבת היא כמעשה, כיון שיש למחשבה זו שורש ויסוד

בלבבו, והיא מאמתיותו ופנימיותו. ואם חשב מחשבה רעה ח"ו, אין נחשבת כמעשה כיון שאינו משרש אמתיותו כלל, רק מחשבה בטעות הוא, מחמת בלבולי היצר ופתויו. ובעכו"ם הוי איפכא, כיון ששורש פנימיותם הוא בקליפות הטמאות, ועל כן מחשבה רעה שהיא משרש עצמותם נחשב עבורם כמעשה, ומחשבה טובה שהיא חיצונית לגבם, אין נחשבת כמעשה. עכת"ד מהר"ל זלה"ה. ובוה מבוואר מדוע מהני תשובה לישראל ולא לאומות העולם. כי אצל ישראל מאחר וכל חטאם אינו מעצמותם ופנימיותם, ממילא יש מקום לבטל החטאים ולכלותם מן העולם, כי בעצמם הם שקר גמור, וזה השקר אין לו קיום ועמידה נגד האמת של הרהור תשובה מעומק הלב, ולכן שפיר מהני להם תשובה וקרבן לכפרה. אבל בעכו"ם הרי חטאם הוא אמת גמור, שזה שורש עצמותם, ואין שייך לשנות ולבטל את מציאות העבב, כשהיא מציאות אמיתית ושורשית.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

מזנהל

נחלי אש בקצירת האומר

"היטיב?! איטיב עמך!"

ואתה אמרת היטיב איטיב עמך (בראשית לב, יג). "אז א איד זאגט, [אז] סי איז עם גוט, זאגט דער אייבערשטער היטיב עמך, איך וועל דיר ערשט ווייזן וואס הייסט גוט. [כשיהודי אומר על הבא עליו שהוא טוב, אומר השי"ת אני עוד אראה לך מה נקרא טוב].

(הרה"ק רבי יחזקאל מקאמיר זיע"א)

הכח הפנימי שנשאר בטהרתו

אם יבא עשיו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה (בראשית לב, ט). הנה בזה"ק נקראים רמ"ח איברי האדם מחנה. כדאי" עה"פ (ברים כג, טו) והיה מחניך קדוש - אלו רמ"ח שייפין דגופא.

והנה י"ל ע"ד העבודה, דהנה כאשר עלה ביד היצר רח"ל להסית את האדם לעבור עבירה ה"י, שבזה נפגם האדם עד מאד במעשה זו, אמנם החלק הפנימי של האדם, והוא הנקודה הפנימית של הנפש הישראלית, זו אינה נפגמת כלל ועיקר, וזו תמיד נשארת בטהרתה וכמו שמבו' בספה"ק.

והנה בכח הפנימי שלבב טמון גם כח רמ"ח האיברים של האדם, והם שפגם באיברים חיצוניים, אצל הפנימיים אין שולט שום סיג ופגם.

זה יל"פ הפ' אם יבוא עשיו אל המחנה האחת והכהו, דהגם שעלה ביד היצר להחטיא את האדם ולפגום את המחנה האחת - היינו האיברים החיצוניים, אמנם והי' המחנה הנשאר לפליטה, שהרמ"ח הפנימי שלו, והמחנה הפנימי של האדם, זה לא נפגם ועדיין טהור וזך, ואין כח ביד שום רע לקלקלו.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

"ויאבק איש עמו עד עלות השחר"

שיוצר אור ובורא רע, בכדי להטיב לבריות, שהרע יסית לאדם לעבור על רצונו ב"ה, והאדם יהי' כופה תאוותו לשם ד' ויקבל שכרו, בתכלית הטובה. וכאשר יביט האדם אל זה, כאשר יראה יצרו מסיתו להתעולל עלילות ברשע, שכל זה כביכול הוא ד' בעצמו הנעלם שם, ומכוין לטובתו שלא יפנה לבו אל הדבר ההוא בכדי לקבל טובה שלימה, הרי בזה בא לאהבה גמורה לאהבה את ד' תכלית אהבה כשוראה צמצומי אלוקינו ב"ה וב"ש להתצמצם בחושך וברע כזה, לטובתו, הרי כל נפשו ונשמתו יתן אליו באהבה גמורה, בראותו פני ד' אביו שבשמים שמה, ופורש משם, וממילא כל בחי' הקליפה והרע אשר שם נכנע ומתבטל, וזה"כ "כי הנה אויבך ד'", שכשזכור האדם שהשי"ת בעצמו הוא נמצא בתוך בחינת 'אויבך', כדי להטיב לך, אז "כי הנה אויבך יאבדו" כי שכזכור האדם בזה, תיכף ומיד מתאוה תאוה לד' אשר בדור ההוא, ומכניע הרע תכלית הכנעה.

והנה כל היחוד של קריאת שמע לדעת שד' אחד, פירוש שאין בכל העולמות עליונים ותחתונים שפלים ומינים ואפילו בכל עמקי הקליפות והרע, כי אם אחדותו ית' הוא בעצמו, וכאשר האדם מתברר באמונה זו, ממילא מתבטל כל ההסתה, ונכנע כל הרע. עכ"ל הנוראים והנפלאים של הבאר מים חיים בשם הבעש"ט.

נמצא שזהו הכח להכניע שרו של עשיו, המבקש להעלים מאתנו אחדותו הפשוט, וכאשר מתגבר עלינו כח היצר, אסור לנו לשכח מי הוא זה שברא את היצר ומתלבש מחי' ברוגע זה את היצר לתכלית שנכניע אותו, ועי"ז מתבטל כוחו.

וזהו יתכן כונת המדרש ע"פ יותר יעקב לבדו, "הד"ד ונשגב ד' לבדו", שבשעה שהרגיש יעקב את ההסתרה כאילו נשאר לבדו ח"ו, מיד נתגבר בקרבו האמונה שלעתיד יתפרדו כל פועלי און ויתגלה שד' הוא האלוקים לבדו ואין עוד, ועי"ז מצא את השי"ת כבר עכשיו בתוך ההסתה.

ובזה יובן מה שאמר הכתוב "ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלקים פנים אל פנים ותנצל נפשי", ואח"כ ממשיך הכתוב "ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל". וכתב בענין אלימלך (ר"פ ח"י שחה) ד'פנואל בוא'ו' רומז לאדם שמפנה ומסיח דעתו מד', והשמש זרחה לו כאשר העביר ממנו בחינה זו ע"ש.

ולנה"ל מבואר דכל מלחמת עשיו היא לסמא את עיניו שלא יראה את השי"ת בשעת התגברות הנסיון, ויעקב התגבר ומצא את השי"ת בתוך ההסתרה, ולכן קרא שם המקום פני א-ל, לומר שפני השם יתברך שמה. וראה את השי"ת שם דייקא פנים אל פנים, ועי"ז נתפרדה הקליפה, וכמ"ש כי הנה אויבך ד' וגו' יתפרדו כל פועלי און, וממילא "ותנצל נפשי". והוא שזרחה לו השמש, היינו בהירות האמונה באור צחצחות, כאשר עבר את המערכה שהס"א רצתה לבלבלו כאילו יש ח"ו מצב של "פנואל", ואדרבא נתגלה לו אור האמונה ביתר שאת דלית אתר פנוי מיני, ואפילו בתוך הס"א והיצה"ר, מסתתר השי"ת. והוא מציץ מן החרכים כיצד יתגבר היהודי על הנסיון, ויתעלה כבודו ית' ע"ז.

הנה יעקב ועשיו משעת יצירתם נבראו יחדיו, על מנת שיתקיים בהם ולאום מלאום יאמץ, וכזהו קם זה נופל, וכל עליתו והצלחתו של יעקב תלוי' במאבקו נגד עשיו. ושרו של עשיו הוא הס"מ הנאבק בכל אחד ואחד מישראל כדי להחטיאו, ועי"ז כל אתכפיא ואתכפיא של היצר, נבנית קומתו הרוחנית של היהודי, ומאבקו של יעקב בשרו של עשיו הוא עד עלות שחר הגאולה, שאז יעביר ד' את רוח הטומאה מן הארץ, ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו והיתה לה' המלוכה.

והנה בסה"ק תפארת שלמה כתב דנגד שרו של עשיו עיקר התקנה הוא מצות קריאת שמע, וז"ש 'והי' בית יעקב אש ובית עשיו לקש', ק"ש ר"ת 'קריאת שמע'. ובמגלה עמוקות ע"פ "כה תאמרין לאדוני לעשיו", כ"ה הוא רמז לכ"ה אותיות שבפסוק שמע ישראל, שהוא הכח נגד שרו של עשיו. וזהו שכתב רש"י וישלח יעקב מלאכים, "מלאכים ממש", "ממש" ר"ת מ'קבלת מ'לכות ש'מים, כי המלאכים היוצאים מכונת קריאת שמע הם העיקר הכח להכנעת שרו של עשיו. עד שיהי' הכסא שלם והיתה לד' המלוכה ביום ההוא יהי' ד' אחד ושמו אחד.

וביאר שם עוד, והנה רש"י ז"ל כתב ע"פ וישב ביום ההוא עשיו לדרכו, עשיו לבדו אבל הד' מאות איש שהלכו עמו נשמשו מאצלו "אחד אחד". לומר שע"י שקרא יעקב ק"ש ונתדבק באחדות העליון, הוציא הניצוצות הקדושות מהם, ונשמשו מאצלו ונתדבקו ב"אחד" שבקדושה, עכ"ל התפארת שלמה ז"ע.

ועלינו לבא, מה הענין של מצות קריאת שמע דייקא שמסוגל להכניע קליפת עשיו ועמלק יותר משאר מצוות. ונראה, הדנה שעבר יעקב את מעבר יבק כתוב "יותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר". ובאמת יעקב היתכן לומר על יעקב שנשאר לבדו, והרי יהודי אף פעם אינו לבד. אמנם כפי שנתבאר הי' על יעקב להשריש כוחות לדורות הבאים להלחם בקליפת עשיו, וקליפת עשיו ועמלק הוא להכניס ספיקות וחסרון בהירות באמונה במציאות הבורא ב"ה בכל מקום ובכל מצב, ולהעלים מידיעת האדם, הידיעה הפשוטה והברורה ד"לית אתר פנוי מיני". ובר כתבו ספה"ק המלחמה של שרו של עשיו ביעקב לא היתה מלחמה גשמית, אלא שניסה להכניס ספיקות באמונתו של יעקב. (עי' יקר ועבודת ישראל תעה) ויעקב אבינו נלחם עמו בכל כוחו, וידע בבירור שגם בתוך ההסתה הזה נמצא כביכול הבוב"ה בכבודו ובעצמו, ועי"ז הכניע את כוחו של שרו של עשיו.

ויובן זאת היטב ע"פ"י מה שכתב בבאר מים חיים פרשת כי תצא, ע"ד רז"ל "נצחו מוטב, ואם לאו יקרא קריאת שמע", דאע"פ שיעיקר התבלין נגד היצר הוא לימוד התורה, אבל לא כל אחד זוכה לעסוק בתורה כראוי, על כן אם לא נצחו יקרא קריאת שמע, פירוש ע"ד הנאמר בשם הבעש"ט ז"ע בפסוק כי הנה אויבך ד' כי הנה אויבך יאבדו, כי ידוע אשר לית אתר פנוי מיני, ומלכותו בכל משלה, ואפילו במקום תוקף הרע והס"א אי אפשר שלא יהי' בו ניצוץ קדושה המח' אותו. וזה הכל סיבה מאת ד'

ההשפיע על עשיו ותחזירוהו למוטב, ק"ו שלא רחל יכולים להשפיע על עשיו ולהחזירו בתשובה. וא"כ מדוע הם מקבלות שכר על זה שלא רוצים ליפול בחלקו של עשיו, ויעקב אבינו ענש ע"ז בעונש מר וקשה. ועוד קשה, שאח"ל (פסחים ט"ט) שהמשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ונותנה לפני הארץ. ולא אמרו שיש ענין להשיאה לעה"א כדי שיחזור עי"ז בתשובה.

ובספר פרדס יוסף מביא בשם הגר"ח כהן [מחכמי ברוך] בקונטרס אוצרות חיים בסוף שו"ת מים חיים, שע"פ שו"ע אסור היה ליעקב"א לתת את דינה לעשיו, שבשו"ע (א"ת העור סימן נ' סעיף ה') מבואר שאפילו אם כבר השתדכו - אפילו על תנאי של קנס, ומצאו אח"כ אצל המשודך שקלקל מעשיו, יכולה המשודכת לחזור בה. (מובא בחפץ חיים כדוגמא שמצאו אצל החתן ספרי מינות, שתעמוד הכלה ונתבל השידוך) וק"ו ועאכ"כ כשעדיין לא נשתדכו שאסור לתת לבת ישראל להינשא לרשע, וא"כ התמיהה כאן עצומה להבין ענין הטענה בזה על יעקב"א ע"ה.

עשיו ראה שיעקב נחל גם עוה"ז וגם עוה"ב

ובביאור הענין בעז"ה ע"פ"י המובא בבעלי התוס' עה"ת, שאחרי שעשיו הגיע וראה איך שיעקב"א למרות שבנו אליפז לקח את כל ממונו, ולמרות ששכן עשרים שנה בבית המסוכן בעולם הן מבחינה רוחנית, והן מבחינת גשמית, בית של טומאת ע"ז וכשפים וקליפות הכי קשות, מ"מ זרר יעקב אבינו מאד ממונו של לבן, ואפ"י לא לשתות כוס מים בחינם מלבן, וכפי שאמר לו "אל תתן לי מאומה", ונחמה מאד מאד בהלכות פועל שלא יהיה שום שכר מחמתו ויתור כלשהוא, או מתנה, ושלח לעשיו "ויהי לי שור וחסמו" שהלך שלו לבד, וע"כ אין שליטה לכוחות הטומאה על יעקב"א, וע"כ יקשה עליו להכניעו. וכן מה שא"ל "תרי"ג מצוות שמרת". שיצא משם שלם בממונו, שלם בגופו, שלם בתורתו. וראה איך נראים צאצאי יעקב"א השמורים בקדושתם ובתואר יפיים, ובגבורתם, וכל האוהל הקדוש שעומד בסדר ד' מתנות הקדושה של סדר הדגלים שהקים יעקב"א. וכשהוא משוה את מחנה הקדושה שלפניו לחיים העלובים שלו עם המקטרות לע"ז, שלא יכול היה לסמוך עליהם אפילו להניח אצלם בגד יקר לפיקדון, וכל החילים של צבאו שכ"כ השקיע בהם, עזבו אותו ונשמשו ממנו כולם. וראה שאם מנסים לנשוך את יעקב נעשים ניסים, ונעשה צווארו כשיש, ובסופו של דבר בגלל דרגתו הרוחנית לא חסר לו כלום, ו"ש לי כל", בין ברוחניות שהצליח להוציא גם ממנו הבכורה והברכות, ובין בגשמיות, שיכול להרשות לעצמו לתת לו דורון, בגודל ארבע עשרה ק"מ!! וכמה מחנות מלאכים עומדים לפקודתו, וכמובא בבעל הטורים (נ. ט.) בשם המדרש (כ"י ע"ה, ט"א) שכתות המלאכים שפגעו בעשיו ובאנשיו הכו בהם כ"כ הרבה עד שהיו חוצבים להם קברים לקבור המתים! וגם כאשר שרו של עשיו נאבק עם יעקב מנצחו. ואפילו המצליעה כבר לא נשאר זכר.

עי"ז התעוררו בלב עשיו הרעוהי תשובה

אומרים בעלי התוס' שכ"כ מצא חן בעיני עשיו הצלחת יעקב"א בחייו לעומת חייו העלובים, עד שהרהרו ממש בתשובה, ורצה שיעקב אבינו יקרבו להיות עמו תחת כנפי השכינה. ורצה אפילו לחזור ללימוד במקום שאחז בבית יצחק אבינו לפני שמונים ושתים שנה שכשהיה הולך ללמוד עם יעקב אבינו עם אברהם אבינו ויצחק אבינו [לכמובא בחת"ש שאפילו בלעם הרשע שהיה בדרך לקלל את בני"י כאשר ראה את ישראל שוכן לשבטיו נתהפך ליבו לברכם ואמר "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל].

ומובא בחת"ס שיעקב"א קיבל הבטחה מהשי"ת שלא ימצא פסול בזרעו, ותהיה מטתו שלמה. והוא שנאמר לו "כי לא אעזבך" שלא יהיה אף אחר מזרעו נעזב ח"ו. ולכן לא חשש יעקב"א שתהיה בתו דינה

רצה לישא אשה, שכדי שיוכל שכם לשאת את דינה בת יעקב שינע עיר שלימה לעשות למול עצמם מגדול ועד קטן. ויש דיעות שממש מלו עצמם לשם גירות להפוך להיות יהודים. וא"כ ג"כ עשיו היה יכול להתהפך עבור לשאת בת יעקב, והיה מל עצמו. ובפרט שמסתמא יעקב"א היה אז המוהל, והיה מוכן לכל תנאי שיכנס לעסק התורה כדבעי.

וכאן סרים הקושיות הנ"ל שלפי דעת בעלי התוס' - כבר שב עשיו בתשובה, ורצה לטנות את חייו. רק כדי שתשתמר תשובתו, רצה את דינה עבור זה. וכאן לא שייך מה שמובא מהגר"ח כהן באוצרות חיים. שכל מה שצריכה משודכת לעזוב השידוך הוא כדי שלא תתקלקל אבל כאן הרי היתה מובטחת דינה שלא תתקלקל.

יצאנית. שכיון שהובטח לו בענין זה, מדוע שלא תצא להשפיע קדושה שיעזבו עבודות זרות וכו'. וממילא לא היה צריך יעקב"א לחשוש לתת את דינה לעשיו שלא תתקלקל ח"ו ממנו. וזה מה שמובא במדרש (ק"ה) בשם ר' יהושע בן לוי שעשיו נתן דעתו להתגיה, ולקח את מחלת בת ישמעאל שאביה עשה תשובה בסוף ימיו, וממחלו לו כחתן כל עונותיו. אבל כיון שלא גירש את הראשונות ולקחם על נשיו, לכן לא יכלה מחלת להשיבו למוטב. ואם יעקב אבינו היה נותן לעשיו את דינה ומתנה עמו שימול עצמו ושיגרש את כל נשיו הראשונות כולל את מחלת שכבר הושפעה מהם, ויגרש את כל הממזרים שלו, היתה מצליחה להחזירו למוטב. ואומר החת"ס שלכן נסמכה פרשת שכם לכאן, להורות מה יכול בעל לעשות כאשר

שלום לפני התפילה

נערך ע"י הר"ה ג'ר' נפתלי מרדכי ראזענבוים שליט"א

הנה בפרשת וישלח שאנו קורין השבוע, מצינו ענין המלחמה בין יעקב לשרו של עשיו, וכל הלילה התאבקו ביניהם מי יכניע את מי, עד שנגע בנפ"ו יב"ו ונתקע בנפ"ו יב"ו יעקב בְּהֶאֱבָקוֹ עִמּוֹ, והוא מכיון שבלילה שורה הדינים וכוח המזיקים וביותר שרו וקליפה של עשיו הרשע, ולכן היה לו הכוח להיאבק עם יעקב אבינו. אמנם מכיון שעלה העמוד השחר, מיד נחלש כוחו ורצה ללכת, אז ויֵאמֶר שְׁלַחֲנִי בְּיַד עֲלֵה הַשָּׁחַר, ופירש רש"י (י"ה) בשם המדרש (בראשית ובה עת, א-ג) וצריך אני לומר שירה ביום. ויֵאמֶר לֹא אֶשְׁלַחֲךָ בְּיַד אִם בְּרַקְתָּנִי וכו' (ל"ב, כ"ט), וכבר אמר נעים זמירות ישראל, מֵאֲבִי תַחֲנֻנֵי מִצְוֹתָי וגו' (תהלים קט"ז, פס.). ולכן מכיון שאפילו שרו של עשיו מיד כשעלה עמוד השחר ידע שלפני השירה לפני הקב"ה אסור לו לעמוד אפילו רגע קט, אזי ק"ו בן בנו של ק"ו שאנו בנינים אהובים וחביבים של הקב"ה עאכ"ו שמיד שמגיע זמן התפילה צריכים לעסוק בכדי לשפון שיח לפניו ית'. ובכן הבה נעסוק השבוע בענין האסור והמותר לפני התפילה, בס"ד:

אמירת שלום לפני התפילה

כיון שהגיע זמן תפילה, אסור לאדם להקדים לפתח חבירו ליתן לו שלום^א, לפיכך אפילו השכים וביקר כל ברכות השחר ואמר כמה שירות ותשבחות, ואפילו קיבל עליו עול מלכות שמים בקריאת שמע בעונתה קודם התפילה אסור להשכים לפתח חבירו ליתן לו שלום, או אפילו לומר לו צפרא דמריה טב, אם אינו הולך אלא להקביל פניו. כי שמו של הקב"ה שלום, ואין זה כבוד המקום לחלק כבוד בשמו לבשר ודם קודם שחלק לו כבוד בעבודת התפילה. אבל מותר לנענע לו בראשו, לרמז לו בדרישת שלום, דאין איסור רק בדיבור ולא ברמיזה. וה"ה אם אומר לו הרוחם ירחמך, או החנן יחנן וכדומה, מותר, כיון דמברכו בשמו של הקב"ה:

אמנם כל זה אינו אלא המקדים לפתח חבירו לבקרו, אבל אם פגש חבירו בשוק או בביה"כ, יש אומרים, שמוותר ליתן לו שלום^ב. ויש אומרים, שמוותר לומר רק צפרא דמרי טב כדי שע"ז ייתן לבו שהוא אסור להתעכב בדברים אחרים כלל עד שיתפלא. וכן הלכה. ולכן אם רגיל לומר 'גוט מארגען, ישנה לומר בלשון אחה, כגון 'בוקר טוב' או בכל לשון אחר. ואם כבר התחיל לברך ברכת השחר, אין לחוש כ"כ ומותר ליתן

לו שלום^ט. ואין חילוק בכל הנ"ל, ואפילו לאביו ואמו או לרבו מובהק אסור להשכים לפתחו לומר לו שלום:

וכ"ז אינו אלא חבירו בן עירו, אבל אורח שבא מעיר אחרת, מותר להקדים לו שלום^ה. וה"ה הבא מן הדרך ובא לביתו, מותר לבני ביתו להקדים לו שלום כיון דהאיסור הוא אלא בפגוש את חבירו או המקדים לביתו, משא"כ כאן דלא השכים לפתחו^ז:

כשהולך ממקומו למקום חבירו בבהמ"ד כדי להקדים פניו, יש אומרים, דאסור בכל לשון, משום דהוה כמשכים לפתחו שאסור^ח, ויש אומרים, דמותו, דהוי כמי שפגע בו בשוק^י:

אדם שהוא גבר אלים שיש לחוש שאם לא יאמר לו שלום או צפרא דמ"ט, יכול לבוא לידי איבה, יש להקל ללכת לביתו, ולכתחילה יתן לו ידו לרמז לו בלא אמירת שלום, ואם פגעו בשוק או בביה"כ יש להקל גם באמירת שלום^י. וה"ה אם פגע בחבירו שיש לו דין ודברים עמו, ואם לא יאמר לו שלום, יחשב לו זאת שמחזיק הוא במחלוקת, מותר לומר דאין לך דבר העומד בפני השלום: יש אומרים, דה"ה דאסור להתקשר לחבירו בטלפון לומר לו שלום, דהוי כמשכים לפתחו^{יא}. ויש מתירים באם ימתין עד אחר התפילה לא יוכל לומר לו, כיון דמעיקר הדין לא הוי כמשכים לפתחו ממש דאסור^{יב}:

וכ"ז הוא אם פגע הוא בחבירו, אבל אם הקדימו חבירו לומר לו שלום ואפילו באיסור, מותר להשיבו לומר לו שלום. וכן מי שכבר התפלל, מותר לו לכתחילה להקדים שלום לחבירו שלא התפלל ואפילו אם יודע כי יצטרך חבירו להשיבו נ"ל:

מותר לקרוא לחבירו ששמו שלום קודם תפילת שחרית, כיון שאין כוונתו לשאילת שלום כלל^{יג}:

בזמנינו דהמנהג לומר בלשון 'בוקר טוב' או 'א גוט מארגן', יש אוסרים, כיון דהוי כמו שלום הנ"ל. ויש מתירים, והטעם, כיון דהוי ברכה כוללת לכל העולם שיהא יום שכולו טוב, ולא הוי כמו אמירת שלום שהוא ברכה פרטית לחבירו במיוחד^{יד}:

מותר לברך ברכת מזל טוב לחבירו קודם התפילה, דאינו נחשב כשאילת שלום^{טו}, ואפילו בנתינת יד מותר^{טז}. וה"ה דמותר לומר לחבירו 'א גוט שבת' קודם התפילה, דאין זה שאילת שלום אלא ברכה^{טז}:

וכן מותר ללוות חתן בשבת עלייה לתורה בשירה ובזמרה מביתו לבית המדרש, כיון דהוא בכלל שמחת חתן, אמנם בזה יש לזהר שלא להקדים שלום לחתן ולמחותנים בדרישת שלום, ואפילו לומר בלשון צפרא דמרא טב, כיון דהולכים לשם ככוונה להקביל פניהם ולא רק אגב דבר אחר^{טז}, אבל מותר לומר ברכת מזל טוב, או 'א גוט שבת' וכנ"ל:

וכן מותר ללכת לבית האבל כדי לנחמו, ואפילו כשאינו מתכוון להתפלל שם, דאינו כנתינת שלום^{יז}:

וה"ה דאסור ליתן מתנה לחבירו, דהוי כמו שאילת שלום^{יח}, אך בקטנים המפצירים לאביהם ליתן להם מתנתם, ככה"ג מותר דאינו אלא כמשיב שלום: רק כמשיב ומותר^{יח}:

אבל אם אביו או אמו יוצאים לדרך, ואם יתפלל קודם שיפירד מהם לא יוכל שוב להיפירד מהם, מותר להשכים לביתם לומר 'ברכת צאתכם לשלום' דלשון 'לשלום' קיל טפי מסתם דרישת שלום, ומשום כיבוד אב ואם התייר. אבל חבירו היוצא לדרך, אין להתיר להשכים לפתחו אפילו לומר צאתכם לשלום, אבל אם מתכוון ללוותו לשדה התעופה יש להתיר משום עוסק בצרכי מצוה - גמילות חסדים^{יט}:

א. ורמז לדבר שנאמר חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא כלומר במה חשבתו לזה שהקדמת כבודו לכבודי ועיקר כבודו של מקום ועבודתו היא תפילת י"ח (ש"ע הרב סימן פט סעיף א)	ה. דיעה א' בשו"ע (שם):	י. פרי מגדים (שם ס"ק ט), משנה ברורה (ס"ק א), כף החיים (ס"ק ט):	טז. הגרי"ש אלישיב זצ"ל:	ז. וכן כיון דאינו נחשב כאמירת שלום, מותר:
ב. שו"ע (סימן פט סעיף ב), שו"ע הרב (שם), משנה ברורה (ס"ק א):	ו. דיעה ב' בשו"ע (שם):	יא. אהלך באמיתך (פרק כב סעיף לו):	יז. אהלך באמיתך (פרק ח סעיף לב):	ח. כ"כ החיים (ס"ק ט):
ג. שו"ת תשובות והנהגות (ח"א סימן ע):	ז. משנה ברורה (ס"ק א) בשם הב"ח (אות א):	יב. אהלך באמיתך (שם סעיף לו):	יח. משנה ברורה (ס"ק טז) בשם דרך החיים (דברים האסורים קודם התפילה סעיף א):	ט. שו"ת שרגא המאיר (ח"ד סימן ע"ה):
ד. משנה ברורה (ס"ק א):	ח. שו"ת שלמת חיים (סימן פא-פב):	יג. פרי מגדים (אשל אברהם ס"ק ז), משנה ברורה (ס"ק ט):	כ. מחצית השקל (ס"ק ט):	כ. אשי ישראל (פרק יג הערה לב):
	ט. פרי מגדים (אשל אברהם ס"ק ח), משנה ברורה (ס"ק טז):	יד. אשל אברהם [בוטשאטש], תורת חיים (ס"ק ז):	כא. אשל אברהם [בוטשאטש]:	כז. כף החיים (ס"ק ט):
	הוטעם, הואיל ואיסור זה לא נזכר בתלמוד אלא הוא מסברא יש להקל בזה אם התפלל קצת (ש"ע הרב שם):	טו. משנה ברורה (ס"ק ז), כף החיים (ס"ק ט):	כב. שו"ת שבט הלוי (ח"י סימן טו אות א):	כח. שו"ת בצל החכמה (ח"ה סימן עג אות יא):
			כג. ממשמעות המשנה ברורה (ס"ק ז) דנתינת ידו קיל טפי מאמירת שלום,	כט. שו"ת בצל החכמה (שם סימן ט):

ערבי נחל

אמרים ערבים ממאורי החסידות

יעקב אע"ה עבר את הירדן בזכות האמונה שלו

כי במקלי עברתי את הירדן הזה וגו' (בראשית לב, יא). י"ל ע"ד שסיפר אא"ז נ"ע זל"ה שפעם אחת עבר הנעסטר בלי שום שם רק היה מניח תורו ועבר עליו, ואמר שבאמונה גדולה הוא שעב, זה י"ל שרומזו יעקב אבינו ע"ה "במקלי" גימ' "יעקב", היינו בשמו שהוא יעקב מדת אמת, והיינו לגודל אמונה שלו, בזה עברתי את הירדן, והבן. (דגל מחנה אפרים)

אע"פ שהיה לו כל טוב לא נעשה שר וחשוב אצל עצמו

עם לבן גרתי וגו' (בראשית לב, ה). לא נעשיתי שר וחשוב, יש לפרש עפ"י דרך הפשוט, כי הנה דרך הממון, באם יש לאיש עושר ונכסים הלא תגדיל רוחו ותזוז נפשו עליו, להיות מתנהג כשר וחשוב, לא כן אנכי אף שיש לי שור וחמור וכו' לא נעשיתי שר וחשוב, ר"ל אצלי היינו אצל עצמי לא נעשיתי כן, וק"ל. (מאור ושמש)

זמן ארוך צריך האדם לצעוק אנה השם עזרני שאזכה לעבדך באמת

עם לבן גרתי ואחר עד אתה (בראשית לב, ה)... וזהו עם לבן, פי' שזכיתי שיהי' היצ"ר נהפך מנבל ללבן היתה הסיבה לזה, גרתי, לשון גירות דהיינו שהחזקתי עצמי כגון בהכנעה גדולה. ובכל זאת לא עלתה בידי בימים מועטים, כי אם, ואחר עד עתה, פי' שאחרתי בעבודה הזאת יום אחר יום ושנה אחר שנה, וז"ש (בכה"ג) "וכבר אמר אנא השם ונשמע קולו", פי' שזמן ארוך צריך האדם לצעוק אנה השם עזרני שאזכה לעבדך באמת, ואז ונשמע קולו, אבל לא בימים מועטים.

(נועם אלימלך)

בעשות הבורא ב"ה חסד מגולה עם האדם אז הטוב הוא מגולה

ואתה אמרת היטב איטיב עמך וגו' (בראשית לב, ה). פי' שהטיב עמך, שיהא אטיב באיתגליא לכל שהוא טובה,

שלפעמים יש חסדים מכוסים, שאין נראה לעין, ואדרבא נראה שהוא רעה, והטוב מכוסה, משא"כ בעשות הבורא ב"ה חסד מגולה עם האדם, אז הטוב הוא מגולה.

(קדושת לוי)

הירא את ד' מוראו על הכל

וירא יעקב מאד ויצר לו (בראשית לב, ה). נראה לי שהי' צריך להטיל פחדו על עשיו, והכלל ד"הירא, מוראו על הכל". והנה ידוע דיראה הגדולה היא היפך הרומומות והגאות שהוא התפשטות כאלו לבדו בעולם, כאמרם אין אני והוא יכולין לדור בעולם, וכן ההולך בקומה זקופה, אבל הירא, צר לו כל העולם, עד שממש אין לו מקום מפני פחד ד', ומפני כבודו המלא עולם, והיינו וירא יעקב מאד, עד שהגיע לגדר ויצר לו.

(ישמח משה)

הרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ זי"ע ליומא דהילולא כ"ו כסלו תרכ"ב

מן היכלי שן אשר בהיכלות החסידות ה' בית קאזניץ, אשר ראשית הנהגתה אש להבת שלהבת שהבעיר אחריו המגיד הקדוש מקאזניץ, והיתה שלשלת הצדיקים הולכת ומתארכת בצדיקי וקדושי עליון, אשר האירו את העולם בקדושתם ובתורתם.

זיו העולם

בבית רועה ישראל הרה"ק רבי משה מקאזניץ זי"ע בנו של המגיד הק' רבי ישראל, והרבנית הצ' (ביו"ש) מרת שינא פעריל אשר מגזע קדושים וטהורים היתה, בתו של הרה"ק רבי אלעזר בן הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, הפציע והזרח שמשו של רבינו רבי אלעזר מקאזניץ זי"ע אשר מינקותו הועד עליו אשר לגדולות נועד. וכך ה' מעשה כד הווא טל' ה' רגל אצל אביו הקדוש אף בחודרי חדרים כאשר ה' מסוגר בעבודתו הק'. ופ"א כאשר יצא מחדרו של אביו, והנה לפניו הרה"ק החידושי הרים זי"ע, אשר שאלו במפגיע מה עושה כעת אבא בחדרו. השיב הילד, "אבא עטור כעת בתפילין דרבינו תם ולומד בזהר הק' פ' בלק מעשה דינוקא, וגם ינוקא אחד נמצא אצלו". כשמוע החידושי הרים נפלאות כאלו, רצה לגלות עיניו ולהביט אף הוא, והלך להדלת לפתחה, אמנם הרה"ק רבי משה לא נתן לו לפתוח הדלת ואמר לבנו, "כך אלעזר? הנך מגלה? א"כ גם אתה לא תוכל להכנס עוד אל חדרו" (שיחות חיים).

רבינו עלה ונתעלה מנוער ונתעטר בכתרה של תורה ובכתר שם טוב וכאשר ה' כבן ט"ו נישא למז"ט עם הרבנית הצ' נכדתו של הרה"ק מראפשיץ, אחר נישואיו ה' סמוך על שולחן זקינו הרה"ק מראפשיץ ושאב מאתו מלא פנים בצל צדיקי דורות תורה וקדושה, ואחר פטירת הרה"ק מראפשיץ שב לבית אביו הק' בקאזניץ.

אחר פטירתו של אביו, דבק רבינו לרבו הרה"ק רבי ישעיה מפשעוברז ע"פ הוראה שקיבל מאביו בחלום. כאשר ה' שהנה בחלומו ראה עמוד ובראשה טבלה שכתוב בה "עתידיה תורה שתשתכח מישראל" ונבהל רבינו מאוד כי חשב שהדברים מכוונים אליו והתחיל לבכות, והנה ראה את אביו הק' אשר שאלו מדוע תבכה בני, א"ל על דבר הטבלא הזאת, אמר לו אביו צריך אתה לבכות עד שימחה הכתוב מע"ג הטבלא, בכך רבינו עד שנמחה הכתב. אחר זאת שאל את אביו באיזה צדיק ידבק, הראה לו רבי משה את צורת הרה"ק רבי ישעיה זי"ע. כאשר הגיע רבינו אליו יצא לקראת הרה"ק בבגדי שבת וקיבלו בשמחה גדולה וא"ל, "תדע למה שלחוך אלי, כי אילן רך צריך לקחת אליו קלונס לתומכו לעמוד איתן, ואחר שמתחנך ניטל מאתו הקלונס והנהו עומד על עממנד" (ספח של צדיקים).

ואכן כעבור ד' שנים נסתלק רבו הק', ואז קיבל רבינו מרותו של בן דודו הקדוש השרף רבי חיים מאיר יחיאל ממגלניצא אשר המשיך את הנהגת בית קאזניץ אחר הסתלקות הרה"ק רבי משה (כ' ה' נכדו של המגיד הק', בן בתו הצ' מרת פעריל), השרף חרד לקראתו וקיבלו באהבה רבה, ואף צירף את שמו לכל השמות החסידים אשר ה' רושם לפניו והי' מניחו לפני הרה"ק מרוזין בניסיעותיו אליו. הרה"ק מרוזין ה' דרכו לקרוא הפיתקא במהירות, אמנם כאשר הגיע לשמו של רבינו "אלעזר בן שינא פעריל" נעצר ושאל את

להמרות את פי המלך, ודברים רכים אלו דוקרים כמדקרות חרב בלבותיהם. והם יהי' בבחינת תגד לבנ"י, דברים קשים נגידים. כך דרש גם אשר בכל דרכיו יכול להיות האיש הישראלי דבוק בהשי"ת שאם מגיע למדריגה שבכל דרכיו מכוין לעבודת השי"ת, אזי בתורתו יהגה יומם ולילה, שכל יומו ואף לילותיו נהי' תורת ה'. ומסיים שם שראה אח"כ בלילה את כבוד הרב הצדיק מרוזין זצלה"ה זי"ע ואמר לי בזה הלשון "העולם ה' סבור שלא למדתי, ובאמת למדתי תמיד", והבנתי שכוונתי אל האמת בעהשי"ת. ע"כ דבריו הק' בלקוטי מהר"א.

צדיקי דורו הפליאו את קדושתו, ואמר הרה"ק רבי יוסל' מניישטאט (בן הרה"ק המאור ושמש) כאשר ה' אצלו על שבת, "כל צדיק עלה מעלה את נשמות חסידיו, אבל להעלות את כל חסידיו בבת אחת זהו חידוש גדול". ואמר שהסתכל על כל חסידיו רבינו והנה ראה קודם קידוש ואחר קידוש שינוי גדול, שהיו אחר קידוש בפנים אחרות לגמרי. ופ"א שהה אצלו הרה"ק מפראריסוב וא"ל רבינו, "הרב מפראריסוב כלום אינכם יכולים להשיג על האברכים שבסביבותיכם שהכל מוטל עלי". ואח"כ התברר על אברך אחד מסביבות פאריסוב שרבינו הגיע אליו בחלום והצילו מידי חטא ומכשול. ואמר רבינו כאשר שאלתו זו' הצ' מדוע מתאמץ לנסוע אל חסידיו למרות חולשתו הרבה "מה עלי לעשות אם זכיתי לכן שכל יהודי שמביט בפני צומחת לו טובה כל שהיא, ואין אוכל למנוע את הטוב מבעליהם". כך ה' הנהגתו באהבת ישראל מאין כמותו. וביום כ"ו כסלו שנת תרכ"ב נסתלק ועלה לגנו"מ.

זכותו יגן עליו ועל כל ישראל אמן

השרף "מי הוא זה שמזהיר כל כך" (שיחות חיים). וכך אמר עליו השרף "אחי משה'לה ה' לו נשמת משה רבינו ע"ה, לי יש נשמת אהרן הכהן, ואלעזר שלי, יודע אני שהוא מקרב נשמות ישראל כמו הכהן הגדול".

על כס ההנהגה

רבינו דבק מאוד ברבו השרף, ולאחר י"ז שנה כאשר נסתלק השרף לבית עולמו קיבל עליו רבינו את הנהגת העדה, כאשר נסמך לכך ע"י השרף. וגופא דעובדא הוי כאשר שהה אצלו בשבת האחרונה קודם הסתלקות השרף בשב"ק פ' מקץ ונקרא לתורה לעליית שלישי. וכאשר קרא השרף הפסוק "אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי", קרא שנה ושילש וחלגו עיניו דמעות, והבינו הכל שבזה הוא מסמיכו (ספח של צדיקים).

כאשר עלה רבינו על כס ההנהגה קרא על עצמו הפסוק "שום תשים עליך מלך, מקרב אחיך תשים עליך מלך". שהן לא מכבר ה' אחיך ועתה הוא מלך. ואכן א' מהחסידים הראשונים שנסעו עוד אל המגיד הקדוש, שאלו במה זכה להמשיך את השושלת ולהנהיג העדה, והשיב לו רבינו דברים נפלאים, "זכיתי לכן מפני כמה סיבות, הראשון, מפני שמעולם לא התפללתי תפילה בשביל עצמי שלא תכלל גם אחרים. השני, מפני שכל דבר שראיתי לקחתי ממנו מוסר השכל לעבודת השי"ת. והשלישי, מפני שבכל דבר שראיתי השתדלתי לראות רק את הרוחני שבו ולא את הגשמיות. והסמך לזה מעשה. פ"א נסעתי עם אברך א' לורשא, והלכתי אל החסידים והאברך נשאר באנסניא. כאשר חזרתי חיפשתי את האברך אך לא מצאתיו. שאלתי עליו, ואמר לי הנה הוא לפניך יושב שם בפינה. ולי נדמה היה שאני רואה אווז בפינה, אך כאשר התבוננתי עליו בעין טובה ראיתי שהוא האברך. שאלתי מה עשה כאשר נעדרתי, וא"ל שאכל בשר אווז. והדבר הרביעי, שמעולם לא שמתי בטחוני רק בהשי"ת לבדו (ש"ס).

רועה אבן ישראל

רבינו ה' מופלא בדרכו לקרב ישראל אל אביהם שבשמים בדברים המושכים לבותם לתורה ויראה וכאשר דרש דרש (לקוטי מהר"א - יתרו) עה"פ "כה תאמר לבי" ותגד לבנ"י, על דרך דברים המקרבים לבבות ישראל, ע"י אמירה רכה ברוממות גדלות הבורא, והאיך יכול גוש עפר

ביאור וניצא לקראת שבת מלכתא

הודעה חשובה

לקראת ה"שבת התעלות"
זאת חנוכה - שב"ק פרשת מקץ

ב"ה יהיה סבסוד מיוחד
לבחורים בני העליה
בעלי "מארי דחושבנא"

- הצטרף כעת וזכה לחיות ב"בית ועלייה" -

בברכה
המארגנים

שתיהא שבתהא עולה

יעמדו על הברכה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגיליון

<p>ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' מרדכי קראוס שליט"א
ובנו הרה"ח ישראל וזשא הי"ו
לרגל אירוסיו הנכד \ הבן
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה ממנו ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר</p> | <p>ידידנו הנכבד
הכחור החתן ברוך גרינפלד הי"ו
אנטורפן
לרגל נישואיו למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה ממנו ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר</p> | <p>ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' משה סיני וירצברגר שליט"א
לרגל נישואיו בנו הבה"ח אהרן נ"י
שמסר נפשו למען כ"ק מרן ארמו"ר זי"ע
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה ממנו ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר</p> | <p>ידידנו הנכבד
הרה"ג ר' חיים בעק שליט"א
לרגל אירוסיו בתו למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה ממנו ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אבי"ר</p> |
|--|---|--|---|

הגיליון נדפס בחסות דפוס שווה לברכה והצלחה בכל הענינים • רח' השלושה 30 ב"ב • 03-6579999